

Valtuutettu Vallinin ja 30 muun valtuustoaloite koskien YAM-toiminnan (Youth Aware of Mental Health) tukemisen ja mahdollisen toiminnan aloittamisen selvittämistä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen nuorille

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella on viime vuosina toteutettu Raaseporin ja Hangon kouluissa 8.-luokkalaisille suunnattua YAM-ohjelmaa (Youth Aware of Mental Health), jonka tavoitteena on vahvistaa nuorten mielenterveystaitoja, lisätä tietoisuutta mielenterveydestä sekä ennaltaehkäistä mielenterveyden ongelmia ja itsetuhoisuutta. Toiminnan toteuttamisesta on vastannut Psykosociala Förbundet, ja ohjelma on nykyisin saatavilla myös suomen kielellä.

YAM on kansainvälisesti tutkittu ja vaikuttavaksi todettu mielenterveyden edistämisen ohjelma. Se tarjoaa nuorille konkreettisia keinoja tunnistaa ja käsitellä tunteita, kohdata haastavia tilanteita, tukea vertaisiaan sekä hakea apua ajoissa. Koska ohjelma toteutetaan koulupäivän aikana, se tavoittaa nuoret yhdenvertaisesti koko ikäluokan laajuudella. Nuorille YAM-ohjelmassa tehdyn tutkimuksen mukaan 90% koki ohjelman hyödylliseksi.

Saadun tiedon mukaan YAM-toiminnan jatkuminen on vaarassa loppua rahoituksen puutteen vuoksi. Tämä on huolestuttavaa aikana, jolloin nuorten mielenterveyden haasteet ovat lisääntyneet merkittävästi ja ennaltaehkäisevän työn merkitys korostuu entisestään. Mielenterveyttä vahvistavat ja ongelmia ehkäisevät toimintamallit tukevat nuorten hyvinvointia, vähentävät palvelutarvetta sekä voivat pitkällä aikavälillä pienentää korjaavien palveluiden kustannuksia.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen strategiassa korostetaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä sekä ennaltaehkäisevien palvelujen vahvistamista. YAM-ohjelma tukee näitä tavoitteita konkreettisella ja vaikuttavaksi arvioidulla tavalla.

Edellä olevan perusteella esitän, että Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue:

Selvittää mahdollisuudet turvata YAM-toiminnan jatkuminen jo kouluissa, joissa ohjelma on käytössä sekä myös laajemmin muissa LU-hyvinvointialueen kunnissa.

Arvioi mahdollisuudet osallistua ohjelman rahoitukseen tai koordinoida sen toteutusta yhteistyössä kuntien ja muiden toimijoiden kanssa.

Selvittää YAM-ohjelman vaikuttavuutta osana hyvinvointialueen nuorten mielenterveyttä edistävää ja ennaltaehkäisevää työtä.

Laatii suunnitelman siitä, kuinka vaikuttaviksi todettuja mielenterveyden edistämisen menetelmiä voidaan hyödyntää osana hyvinvointialueen nuorten palveluja myös tulevaisuudessa.

Hangossa 9.6-26

Aluevaltuutettu Riitta Vallin

Allekirjoitettu

9.6.2026

Vallin Riitta / aloitteen jättäjä

Kokko Elina

Hiila Eeva

Lievonen Mikko

Felipe Sini

Värmälä Johanna

Tiitinen Helena

Immonen Ella

Paakkunainen Lotta

Nurminen Minna

Aittakumpu Birgit

Räsänen Pekka

Hukari Hanna

Ahjoniemi Satu

Ali Habiba

Marttila Helena

Ahonen Emmi

Rantanen Sanna

Kajava Henna

Rodriguez Elina

Laine Aino

Saari Leena

Mäkäräinen Karoliina

Salovaara Taru

Keisteri-Sipilä Elli

Karimäki Johanna

Partanen Henna

Alaviiri Kaisa

Laine Anna

Juuti Sini

Hyrkkö Saara